

Information, berättelser och frågor till din hjälp

För att hjälpa dig att skriva din lilla berättelse har vi samlat information om att leva som flykting samt exempel på barn och familjer som har tvingats lämna sina hem.

Vi använder termen flykting om barn som har tvingats fly krig eller förföljelse antingen från sitt hemland eller till en annan ort i sitt eget land.

Nedanstående bildpar och frågor kanske kan vara till hjälp när du ska komma på idéer till din lilla berättelse. Obs! Du kan även hitta på idén till din berättelse helt på egen hand, bara den på något sätt berättar om ett flyktingbarns hem.

“Tanken att en del liv är mindre värda än andra är roten till allt som är fel i världen.”

- Paul Farmer

Information om flyktingar

1. 1 av 200 barn i världen är flykting. Det finns nästan 30 miljoner flyktingbarn i världen, det vill säga mer än fem gånger fler än det finns invånare i Finland.
2. Det stora antalet flyktingbarn beror på gamla, långvariga konflikter och uppkomsten av nya konflikter. Exempelvis kriget i Syrien har redan pågått i mer än fem år. Det uppstår även nya konflikter hela tiden: i år har människor som tillhör minoriteten rohingya tvingats fly undan förföljelser i Myanmar till förfärliga förhållanden i grannlandet Bangladesh.
3. Hälften av världens flyktingar är barn. Av flyktingarna är det just barnen som är i störst fara. De blir lättare sjuka, lider lättare av undernäring och skadar sig lättare än vuxna.
4. Flyktingbarnen behöver vuxnas hjälp och stöd för att överleva som flyktingar. Om barnets utveckling störs på grund av livet som flykting kan det försvåra resten av hans eller hennes liv.
5. Flyktingbarn har samma rättigheter som alla andra barn. När barnets rättigheter tillgodoses får barnen växa, vara friska och gå i skolan, utan att behöva vara rädda för våld, utnyttjande och diskriminering. Läs mer om barnets rättigheter: <https://unicef.se/barnkonventionen>

En flyktingfamilj anländer till Grekland

Den irakiska flykten **Mohammad Abdullah-Shariff** tröstar sina döttrar, 2-åriga Safia och 4-åriga Sidra, som gråter otröstligt. Pappan med sin familj har precis kommit i land på ön Lesbos i Grekland efter en livsfarlig sjöresa. Familjen korsade Medelhavet i en liten gummibåt tillsammans med andra flyktingar.

På bilden bredvid står Mohammad Abdullah-Shariff med sin familj framför mottagningscentralen på Lesbos senare samma dag. Bredvid honom står hans fru **Shirin Aziz-Amah**. **Safia**, 2, är i pappas famn, framför föräldrarna står **Sermad**, 8; **Sidra**, 4; **Hoshawi**, 10, och 1,5-åriga **Sina** får vara i mammas famn.

Familjen flydde från Irak efter att extremistorganisationen Isis hade förstört deras hem. "Jag har sett många hemska saker, men för barnen var havet värst. De hade aldrig sett någonting sådant", berättar Mohammad Abdullah-Shariff. Familjen vill till Storbritannien, men enligt pappan har de bara råd att ta sig till Tyskland. "Jag vill försörja mina barn och utbilda dem", säger pappan och brister i tårar.

Frågor

Vad tror du att barnet på bilden tänker?

Vad saknar han/hon?

Vad skulle han/hon vilja göra?

Varifrån kommer han/hon?

Var skulle han/hon vilja vara?

I vilka förhållanden sover han/hon om nätterna?

När har han/hon senast varit i skolan?

Vad drömmer han/hon om?

Berättelser om flyktingbarn och -ungdomar

Det finns inte plats att leka i flyktinglägret

Maryam, 10, bor i ett flyktingläger i Gaza i Palestina.

”Jag bor i ett pyttelitet hus i Khan Younis flyktingläger. På sommaren är det jättevarmt inne, och ute finns det inte plats att leka, för flyktinglägret är proppfullt. Jag tycker det är härligt att åka till havet, där jag kan spela och ha roligt, men stranden är långt från mitt hem. Jag önskar att det en dag skulle finnas en lekplats och en park i flyktinglägret.”

I Gaza bor 1,8 miljoner människor på en smal landremsa, och hälften av dem är barn. Barnen i Gaza lider ännu av kriget mellan Israel och Gaza, som pågick under 2014. Endast en del av de 18 000 hem som förstördes i kriget har kunnat repareras, eftersom det är brist på exempelvis cement. Därför bor många barnfamiljer ännu i hem som slagits i spillror. De barn i Gaza som är över 8 år har redan tvingats uppleva tre konflikter under sin livstid. De har tvingats leva hela sitt liv i rädsla och med oroligheter.

Vart fjärde barn i Gaza behöver skydd eller mentalt stöd. Åtta av tio invånare i Gaza är beroende av humanitär hjälp. På samma sätt är åtta av tio invånare i Gaza tvungna att klara sig utan elektricitet och rent vatten, eller så kan de använda dessa endast då och då.

Hemmet fanns inte längre

Sabah, 10, från Jemen bor i flyktinglägret Markaz i Djibouti. Kraftiga, dammiga vindar är vanliga i Djibouti på sommaren.

Sabahs familj levde ett normalt familjeliv i Jemen tills kriget bröt ut. I mars var familjen på väg hem till Jemen från en utlandsresa. Kriget hade brutit ut, men familjen kunde ändå ta sig till sin hemort. Men deras hem fanns inte längre. Det hade förstörts i en raketattack. Soldaterna lät inte familjen åka iväg bort från striderna.

“Vi lyckades ändå fly med min farbrors båt”, säger Sabah. Båtresan räckte en hel dag, och en kvinna föll i havet på grund av de kraftiga vågorna och drunknade. “Jag var så trött och rädd.”

I Djibouti gör mamman sitt bästa för att försörja Sabah och hennes lillebror. Sabah berättar att hon längtar hem och saknar sina kläder, som brann upp tillsammans med huset i raketattacken. Sabah längtar också efter choklad, äpplen, bananer och nötter. Men framför allt saknar hon sin docka Amira. Den förstördes också i raketattacken. Nu har hon ingen docka att leka med. Trots allt orkar hon fortfarande drömma. När hon blir vuxen vill hon bli läkare så att hon kan hjälpa sin mamma om hon blir sjuk.

Ali kan inte längre gå i skolan

Ali (namnet ändrat) är 13 år och bor med sin familj i flyktinglägret Burj Barajneh i Libanon. Hans familj flydde från Syrien när beskjutningar fick deras hus att rasa samman. Alis pappa och äldste bror jobbade som taxichaufförer i Syrien.

“Förut var det mycket, mycket bättre. Vi levde ett gott liv”, säger Alis pappa.

I hemlandet gick alla barnen i skolan, och familjen hade ett eget hus. Nu bor fyra generationer av Alis släktingar, sammanlagt tolv personer, i två rum i flyktinglägret. Trots att familjen nu är i trygghet känner de sig inte trygga. Åskans muller skrämmar dem, för det påminner dem om bombningarna.

Familjen bestämde sig för att bosätta sig i lägret, eftersom det är billigare att bo där än i en vanlig hyresbostad. Ändå måste familjen få ihop minst 380 euro i månaden. Ali och hans 17-åriga bror Ramy försörjer familjen. Ali arbetar i ett kafé. Han börjar nio på morgonen och får gå hem först två på natten en del dagar. Han tjänar 170 euro i månaden. Ali kan inte gå i skolan.

”I början grät jag varje dag”

16-åriga **Shifa** bor i det enorma flyktinglägret Zaatari i Jordanien. Hon flydde dit från södra Syrien med sin mamma och pappa, sina tre bröder och två systrar. ”Vår by bombades, så vi satte oss i bilen och körde till gränsen. Det var mycket skrämmande. Det tog tre dagar för oss att ta oss hit till Zaatari.”

Shifas morbror och hennes 8-åriga kusin skadades i Syrien. Kusinen blev skjuten, men återhämtade sig och bor nu i samma flyktingläger. Morbrodern fängslades och tvingades stanna kvar i Syrien. Shifa saknar sin morbror och sin bror, som också blev kvar i Syrien.

”Under den första månaden grät jag varje dag, men efter det vande jag mig vid det här. Livet är annorlunda nu. Vi hade det bra i Syrien, nu lever vi i dåliga förhållanden. Jag längtar hem. Även om det bombas där vill jag åka hem. Jag saknar min skolkamrat Fatema.”

Shifa går i nionde klass i en av de skolor som UNICEF driver i flyktinglägret. ”Jag tycker att det är roligt att gå till skolan. Ända sedan jag var liten har jag tyckt om skolan. Jag tänker bli apotekare. Jag vill hjälpa människor hemma i Syrien.”

Bröder på flykt utan föräldrar

Bröderna **Ahmad**, 15, (till vänster) och **Ali**, 17, har kommit till Europa ensamma utan sina föräldrar. Pojkarna kommer från en stad som heter Baalbek i Libanon och bor nu i Tyskland. De flydde när hemtrakterna blev otrygga på grund av extremistorganisationen Isis.

”Där finns ingen trygghet, där finns inget arbete. Överallt finns död”, säger Ali.

Resan till Tyskland var svår, i synnerhet färden över Medelhavet och vistelsen i en kaotisk flyktingcentral i Serbien.

”Det var verkligen skrämmande. Vi trodde att vi skulle dö när som helst, för vi kan inte simma. Det var ingen ordentlig båt utan en gummibåt, som det var så många människor i att den skulle ha kunnat kantra när som helst.”

I Serbien var pojkarna tvungna att vänta på sina papper i tre dagar i kylan. När Ahmad blev sjuk bestämde sig bröderna till slut för att ta sig genom Serbien utan papper.

”Jag älskar Tyskland. Jag tror att min framtid är här, jag har vänner här.”

I Libanon slutade Ali skolan efter nionde klass för att arbeta som frisör.

”Min dröm är att vara en bra man som har pengar att hjälpa den övriga världen, inklusive den egna familjen. Det spelar ingen roll hur svårt det här kommer att vara, det är i alla fall bättre än farorna hemma. Men det skulle vara bättre om min familj också var här.”

Lydia skiljdes åt från sina föräldrar

15-åriga **Lydia Anthony** bor med sin familj i flyktinglägret Minawao i Kamerun, som är avsett för nigerianska flyktingar. Hennes familj flydde efter att extremistorganisationen Boko Haram hade attackerat deras hemby och plundrat den. När attacken inträffade var Lydia i skolan i en närbelägen stad och skiljdes från sina föräldrar.

”Jag var tvungen att stanna i staden när jag hörde att mina föräldrar inte längre var kvar i hembyn.”

När även staden attackerades flydde Lydia. På gränsen mellan Nigeria och Kamerun hörde hon att hennes föräldrar fanns i flyktinglägret Minawao. ”När jag hörde att vår by hade attackerats blev jag ledsen. Boko Haram kidnappade min bror en kort tid, men en natt lyckades han fly”, minns Lydia.

Krisen i nordöstra Nigeria, som orsakas av Boko Haram, driver hela tiden allt fler människor på flykt. Boko Haram kräver ett samhälle där allt som associeras med västerländsk livsstil är förbjudet, bland annat skolgång. Många barn har blivit offer för allvarliga brott mot mänskliga rättigheter. Kvinnor och flickor har kidnappats och tvingats gifta sig, och skolor har attackerats.

YTTERLIGARE INFORMATION

Information om flyktingbarnens situation på UNICEF:s hemsida (på finska)

<https://www.unicef.fi/unicef/tyomme-paakohteet/hataapu/pakenevat-lapset/>

Videon kring temat

Berättelsen om en syrisk familj som fastnat i Serbien (på finska)

<https://youtu.be/0J4ecv0DrBo>

Berättelsen om 13-åriga Zaher från Afghanistan (engelskspråkig textning)

<https://www.youtube.com/watch?v=YSUQq2yWbVk&feature=youtu.be>